

caafimaad | health | یتسورنات | saxlami | sehat

VIGOR

تاجس | اخصلا | terveys | ایتغور | تاجس

SEKSUAALIKASVATUSKORTIT: LAPSET

4-vuotias poika on innostunut näyttämään pippeliänsä kaikille, erityisesti sisaruksilleen. Miten meidän vanhempina pitäisi suhtautua tilanteeseen?

Yksi lapsen kehitystehtävä on ottaa haltuun kehoon ja kehollisuuteen liittyviä asioita. Lapsi tarvitsee nimet kaikille vartalon osilleen, myös sukuelimille. Pimppi ja pippeli ovat yhtä arvokkaita kehonosia kuin vaikkapa nenä, korvat ja kädet – ja niistä pitää olla lupa puhua.

- Kysy lapselta, miltä alastomuus hänestä tuntuu. Nimeä yhdessä lapsen kanssa kehonosat. Suhtaudu avomielisesti ja ihmettele lapsen kanssa, niin ettei lapselle ei jää huonoa oloa omasta kehostaan.
- Muista myös keskustella oman kehon rajoista lapsen kanssa.
- Keskustele lapsen kanssa, missä tilanteissa alastomuus ja oman sukuelimen ihmettely on sallittua (esimerkiksi kylpyhuoneessa) ja missä ei (esimerkiksi ruokapöydässä).

**6-vuotias lapsemme kuuli/näki vahingossa,
kun harrastimme seksiä. Miten meidän
pitäisi toimia? Onko aikuisten alastomuus
lapsen kehitykselle haitaksi?**

Se, että lapsi näkee aikuisen alasti tai aikuisten välistä seksiä vahingossa, ei ole lapsen kehitykselle haitallista. Myöskään aikuisen alastomuus ilman seksuaalista tarkoitusta ei ole hyväksikäyttöä.

- Kysy lapselta, mitä hän ajatteli tilanteesta.
- Kerro, että vanhemmat haluavat olla lähekkäin, koska välittävät toisistaan ja se tuntuu hyvältä.

**10-vuotias lapseni on jakanut itsestään
alastonkuvan nettiin. Olen kauhuissani.
Miten toimin?**

- Jos kuvassa on muitakin lapsia, ota yhteys heidän vanhempiinsa.
- On todella tärkeää, että et rankaise lasta. On tärkeää, että välillänne säilyy luottamus, jotta lapsi uskaltaa keskustella kanssasi myös jatkossa.
- Varmista, että lapsen kuva on poistettu internetistä.
- Ole yhteydessä poliisiin tai lastensuojeluun, jotka auttavat sinua tässä tilanteessa. He eivät rankaise lasta tai vanhempia.
- Lapsen alkaessa käyttämään digilaitteita, on hyvä tilaisuus keskustella ja ohjeistaa säännöistä internetissä sekä kertoa, että ihmiset voivat käyttää kuvia väärin ja levittää niitä muille.
- Muista, että 10-vuotias lapsi ei välttämättä ymmärrä tekonsa seurauksia.

11-vuotias lapseni haluaa olla yökylässä kaverin luona, mutta en tiedä miten se käytännössä toimii. Miten minun pitäisi valmistautua?

- Jos ehdotus tulee lapsilta, varmista kyläpaikan vanhemmilta, että suunnitelma sopii ja sovi aikatauluista.
- Tarkista, että lapsi pakkaa mukaan tarvittavat tavarat.
- Huomioi ja kerro lapselle, että voi iskeä koti-ikävä tai halu palata kotiin sovittua aiemmin. Muistuta, että myös puhelu tai viesti saattaa helpottaa.
- Muista aina kysyä kuulumiset, kun lapsi palaa kotiin.
- Muista, että vastavuoroisuus ei ole välttämätöntä.
- Jos vanhemmat eivät ole toisilleen tuttuja, on tärkeä ottaa vanhempiin yhteyttä ja keskustella yhteisistä säännöistä. Keskustelkaa etukäteen esimerkiksi saavatko lapset pelata pelejä yökylässä, mitä pelejä lapset pelaavat ja mikä on nukkumaanmeno aika.

**Lapseni ja hänen ystävänsä (4-vuotiaat) leikkivät
"lääkäreitä" yhdessä: tutkivat toistensa kehoa
ja koskevat sukuelimiä.**

Miten minun tulisi suhtautua tähän?

- Kun lapsi esimerkiksi ihmettelee sinulle omaa kehoaan, ihmettele sitä lapsen kanssa. Älä opeta lasta häpeämään omaa kehoaan.
- Muista, että näissä leikeissä ei ole kyse seksistä. Monesti vanhemmat säikähtävät ja nolostuvat enemmän kun lapsi itse.
- Puhu lapselle siitä, että omiin yksityisiin paikkoihin ei kukaan muu saa koskea. Mikään kosketus ei myöskään saa jättää kurjaa oloa eikä kosketus saa olla salaisuus. Kerro lapselle, että vanhemmalle pitää aina kertoa, jos joku kosketus on tuntunut pahalta.

10-vuotias tyttäreni muuttui ujoksi ja on surullinen, koska hänen rintansa alkoivat kasvamaan. Hän kertoi, että muilla hänen ikäisillään ei vielä kasva rinnat. Mitä voin tehdä ?

- Herkässä iässä kaverit ovat tosi tärkeitä ja nuoret haluavat monesti olla samanlaisia kuin muutkin. Puhu nuoren kanssa ja käy läpi fyysisiä muutoksia, jotka ovat edessä.
- Esimurrosikä voi olla lapselle hämmentävää aikaa. Ole muutoksessa mukana niin paljon kun voit, tarjoa lapselle tukea ja kerro esimerkiksi kuukautisista.
- Jos sinun on vaikea keskustella aiheista lapsesi kanssa, on tärkeää varmistaa, että lapsi saa oikeaa tietoa jostain muualta, esimerkiksi kouluterveydenhoitajalta.
- Kerro myös omia kokemuksiasi ja tarinoitasi murrosiästä. Niiden kautta muutokset saattavat tuntua tavallisemmilta. Muistuta kuitenkin, että jokainen käy läpi saman vaiheen eri tavoin.
- Kerro nuorelle, että hän on hyvä ja oikeanlainen juuri sellaisena kuin hän on.